

PREPORUČENO

PIŠE:
Antun Masle

Igre

Počinjaju Igre, po 69. put. U našem prilogu posvećenom festivalu možete vidjeti fotografiju s otvorenja daleke 1954. godine. Crno bijela, zamučena, izjedena vremenom, ali lijepo se vidi kolika je gužva pred Orlandovim stupom dok traje ceremonija otvorenja. Skoro da se može osjetiti i napetost publike.

Ne znam kako je danas s mladima, ali moja generacija bila ponosna na Igre. One su najprije davale ritam ljetu jer je puna sezona počinjala 10. srpnja s početkom Igara i završavala 25. kolovoza sa završetkom Igara. Sve prije i poslije nekako je bilo obično i usporedivo s bilo kojim dalamtinskim gradom, Zadrom, Šibenikom, Splitom, Makarskom. Ono izuzetno, što je Grad činilo posebnim, bio je festival i po svom trajanju od punih 45 dana, i po kvaliteti. Svjetska umjetnička krema okupljala na jedinstvenim gradskim pozornicama dok je cijela zemlja medijski pratila što se događa.

Uono se vrijeme, naime, do kulture u javnom prostoru puno više držalo. Većina medija imala je jake redakcije kulture i brojni bi novinari ljetu provodili prateći Igre. Neke predstave bile su prava medijska senzacija o kojoj bi se pisalo mjesecima prije. Na primjer, Krležin Kristofor Kolumbo punio je stupce najtiražnijih novina od ranog proljeća do premijere. Pa odigravala se predstava na moru, na brodu Santa Maria, a za tu inscenaciju Igre su prenačile trabakulu koja je u prethodnoj inkarnaciji bila disko klub Nelson, usidren kod crpke na Orsanu. Od njega je nadogradnjama napravljena Santa Maria, zapovjedni brod Kristofora Kolumba s kojega je prvi put ugledao Novi svijet. Bila je to senzacija. Predstava bi započela u Portu, dok je remorker na dugoj sajli nečujno vukao maškaranu trabakulu na put u Novi svijet oko Lokruma i natrag. Na kraju, nakon povratka na veliki mul gledatelji su bili počašćeni srdelama i crnim vinom.

Redatelj Kolumba, pokojni Georgij Žorž Pairo, obilježio je Igre i ambijentalnom izved-

bom Krležina Areteja, od Vrata od Pila prema Bokaru. Igrana je ta predstava dugo godina i ostala je zapamćena, jednako kao i urnebesna stara Kafeterija s pokojnim Izetom Hajdarhodžićem, na programu 11 sezona. Glazbeni program sam svjetski vrh klasičke, a često i jazza, ili orijentalnog etna poput Ravi Shankara, najpoznatijeg umjetnika na indijskom sitaru koji je inspirirao slavne Beatlese.

Nema dvojbe da Igre tad bile prozor u svijet bivše države i na njima se nije štedjelo. Bilo je novca za sve pa i za nas koji smo u bogatoj ponudi tadašnjeg Student servisa izabrali biti „glumci“ u konkurenciji ljetnih zanimanja po recepcijama, restoranima, galerijama, marinama.

Statirali smo u predstavama, a to je bogme bio naporan posao. Na primjer u Macbethu, viši rastom dobili su koplja i štitove i bili vojnici, a niži dvorske slugu. Ležalo se po Lovrijencu, a kad je trebalo, istrčali bismo na scenu prijetećih lica na sveopći užas publike. Zaradivalo se dobro. Neven Lukas i ja u toj smo predstavi bili nositelji glavne uloge jer smo iznosili mladahnog Mustafu Nadarevića nakon što bi u ulozi Laerta izgubio glavu u dvoboju. Za taj doseg honorar je bio uvećan.

Svi glumci cijelo bi ljetu provodili u Gradu, pa čak i svi polaznici Akademije. Integriralo ih je, bili su dio jedne lijepe priče. Danas se ne spava u Gradu, nego se putuje na relaciji Zagreb – Dubrovnik. Glumci koji su tu koliko čujem spavaju po župskim apartmanima jer za njih u Pilama baš i nema mjesta.

Igre danas ometaju industriju u Gradu s najvećim brojem stolica po kvadratnom metru. Dogradonačelnik, zaljubljen valjda u vrhunski nogomet, uspoređuje ih sa Real Madridom po troškovima. Nije čuo da u Dubrovniku ima dosta ljudi koji za cijeli Real Madrid ne bi dali ni centa, a za Igre bi. Sreća da on ne odlučuje jer bi novac usmjerio na stvaranje Real GOŠK-a kao autohtonog dubrovačkog proizvođača svjetskog kalibra.